

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของกิจกรรมรักษาสะอาดของโรงเรียนบ้านรัตน อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียน

ผู้เขียน นางจรรยา พงศ์ประยูร
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมรักษาสะอาด ที่มีต่อ
พฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียน เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียน
ก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมรักษาสะอาด และเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมรักษาสะอาด
ความสะอาดกับกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมปกติในการรักษาความสะอาด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นคณะกรรมการนักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ใช้
กิจกรรมรักษาสะอาด เป็นคณะกรรมการนักเรียนโรงเรียนบ้านรัตน อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
จำนวน 21 คน กลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมปกติในการรักษาความสะอาด เป็นคณะกรรมการนักเรียน
โรงเรียนบ้านลิตอ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบ
ด้วย 1) กิจกรรมรักษาสะอาด 2) แบบวัดพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียน โดย
นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 3) แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะ
มูลฝอยของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียนกลุ่มทดลอง ทั้งที่นักเรียนประเมินตนเอง
และครูเป็นผู้ประเมิน หลังการทดลองใช้กิจกรรมรักษาสะอาด สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05
2. พฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียนกลุ่มควบคุม ทั้งที่นักเรียนประเมินตนเอง
และครูเป็นผู้ประเมิน ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมปกติในการรักษาความสะอาด ไม่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของนักเรียน ทั้งที่นักเรียนประเมินตนเอง และครูเป็นผู้ประเมิน
หลังการใช้กิจกรรมรักษาสะอาดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมปกติ
ในการรักษาความสะอาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการนำกิจกรรมเหล่านี้ไปใช้ในการสร้างเสริมพฤติกรรมการ
กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป เพื่อก่อให้เกิดความสะอาด
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม การประหยัดทรัพยากรและพลังงาน รวมทั้งการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม

Thesis Title   Effects of Rak - Kwam - Sa - att Activities of Ban Rattana School,
Amphoe Yaha, Changwat Yala on the Rubbish Disposal
Behavior of Studends

Author   Mrs. Jaruay Pongprayoon

Major Program   Community Development Education

Academic Year   1997

Abstract

The purpose of this research was to study the effects of Rak - Kwam - Sa - att activities on the rubbish disposal behavior of students, to compare the students' rubbish disposal behavior before and after the experiment of the activities, and to compare the experimental group who practiced the activities with the controlled group who practiced their regular activities in cleanliness.

The samples of the study were two groups of student committee : the experimental group who practiced Rak - Kwam - Sa - att activities that were 21 students in the student committee of Ban Rattana School, Amphoe Yaha, Changwat Yala and the controlled group who practiced their regular activities in cleanliness that were 19 students in the student committee of Ban Leeto School, Amphoe Yaha, Changwat Yala. The research instruments were 1) Rak - Kwam - Sa - att activities, 2) A self - evaluation of rubbish disposal behavior of the students of which the reliability value was .76, 3) an evaluation of rubbish disposal behavior by the teachers of which the reliability value was .73. The statistical analysis of the data included mean, standard deviation, and t - test.

The research results were as follows.

1. The rubbish disposal behavior after the experiment of the students in the experimental group was higher than that before the experiment, when evaluated by the students themselves and by the teachers, with the levels of significance of .01 and .05.

2. The rubbish disposal behavior of the students in the controlled group, when evaluated by the students themselves and by the teachers, before

and after their practice of regular activities in cleanliness was not different.

3. The rubbish disposal behavior of the students in the experimental group after practicing Rak - Kwam - Sa - att activities, when evaluated by the students themselves and by the teachers, was higher than that of the controlled group who practiced regular activities, with the levels of significance of .01 and .05.

These research results will be guidelines on how to use these activities to strengthen the appropriate rubbish disposal behavior among the students in any primary schools in order to create cleanliness, neatness, and beauty, to save resources and energy, and to conserve environment.